

RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om kommunernes
beskæftigelsesindsats over for
kontanthjælpsmodtagere

Oktober
2009

revision
revision
revision

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 12/2008 om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere

12. oktober 2009

RN A105/09

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 23. september 2009

I. Indledning

1. Beretningen handler om de kommunale jobcentres indsats for at få kontanthjælpsmodtagerne i arbejde og Beskæftigelsesministeriets tilsyn med indsatsen. Beretningens fokus var på, om jobcentrene sikrede, at kontanthjælpsmodtagerne fik den beskæftigelsesindsats, de havde ret og pligt til. Rigsrevisionen havde i undersøgelsen set på følgende 4 forhold:

- jobcentrenes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere
- jobcentrenes rådighedsvurderinger af arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere
- kommunernes administration af 300-timers-reglen
- beskæftigelsesministeriets tilsyn med kommunernes beskæftigelsesindsats.

2. Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen indeholdt kritik af jobcentrenes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere. Desuden fandt Statsrevisorerne, at Beskæftigelsesministeriet mere aktivt burde søge at nyttiggøre de oplysninger, som ministeriet har om kommuners beskæftigelsesindsats, og at der var behov for at forenkle regelsættet på beskæftigelsesområdet.

3. Beskæftigelsesministeren har i sine generelle bemærkninger til beretningen tilkendegivet, at det naturligvis ikke er tilfredsstillende, at der er jobcentre, som ikke sikrer, at kontanthjælpsmodtagere får den aktive indsats, som de har krav på. Ministeren oplyser i redegørelsen, at ministeren umiddelbart efter offentliggørelsen af beretningen lancerede en handlingsplan med 6 indsatsområder, som skal understøtte jobcentrenes beskæftigelsesindsats og håndtere de konstaterede problemer.

II. Jobcentrenes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere

4. Statsrevisorerne kritiserede i deres bemærkninger til beretningen, at jobcentrene ikke sikrede, at kontanthjælpsmodtagerne rettidigt fik den indsats, de havde ret og pligt til ifølge loven. Desuden fandt Statsrevisorerne det utilfredsstillende, at nogle kommuner i strid med reglerne hjemtog statsrefusion for kontanthjælpsmodtagere, der ikke var rettidigt aktiveret.

5. Beskæftigelsesministeren har i sin redegørelse oplyst, at Rigsrevisionens undersøgelse for så vidt angår jobcentrenes rettidighed i indsatsen er på linje med ministeriets egne målinger. Beskæftigelsesministeriet havde derfor allerede i efteråret 2008 intensiveret opfølgningen over for de jobcentre, som ikke leverede en indsats til tiden, hvilket allerede har givet målbare resultater på landsplan.

6. Endvidere har beskæftigelsesministeren i sin handlingsplan iværksat 3 initiativer, som skal understøtte det fortsatte arbejde med at sikre, at kontanthjælpsmodtagerne får og deltag i den beskæftigelsesindsats, som de har ret og pligt til. Det drejer sig om:

- en taskforce, som skal bidrage til at effektivisere arbejdsgangene i de enkelte jobcentre
- en intensiveret formidling af best practise gennem beskæftigelsesregionerne
- målrettet visitationstilsyn – rettet mod jobcentre med problemer med at holde samtaler til tiden.

7. Beskæftigelsesministeren finder det helt uacceptabelt, at nogle kommuner modtager refusion af kontanthjælp, hvis jobcentrene ikke gennemfører den indsats, som de har pligt til. Ministeren har i et brev til landets borgmestre indskærpet reglerne. Desuden har ministeren som led i sin handlingsplan taget initiativ til at iværksætte en fokusrevision af refusionsområdet i regnskaberne for 2010, hvor de kommunale revisorer skal foretage en særlig stikprøvebaseret revision af den aktive beskæftigelsesindsats.

8. Jeg vil følge beskæftigelsesministerens initiativer med henblik på at sikre, at kontanthjælpsmodtagerne får en aktiv indsats til tiden. Desuden vil jeg følge de kommunale revisors fokusrevision af den aktive beskæftigelsesindsats.

III. Jobcentrenes rådighedsvurderinger af arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere

9. Statsrevisorerne kritiserede også i deres bemærkninger til beretningen, at der var stor forskel i jobcentrenes vurderinger af, om arbejdsmarkedsparete kontanthjælpere stod til rådighed for arbejdsmarkedet. Ministeren er helt enig i, at dette forhold skal undersøges nærmere for at vurdere, om nogle kommuner foretager for få rådighedsvurderinger. Ministeren oplyser, at Arbejdsdirektoratet er ved at undersøge, hvordan denne problemstilling kan indgå i det kommunale rådighedstilsyn.

10. Beskæftigelsesministeren oplyser desuden, at kommunerne fra den 1. januar 2009 har skullet registrere og indberette, hver gang en ledig udebliver fra jobsamtaler, aktivering eller lignende situationer, der rejser tvivl om en persons rådighed for arbejdsmarkedet. Ifølge ministeren er de nye regler indført for at skabe mere viden om jobcentrenes rådighedsvurderinger. Desuden vil oplysningerne om jobcentrenes rådighedsvurderinger løbende blive offentliggjort på Arbejdsdirektoratets hjemmeside for at skaffe et bedre sammenligningsgrundlag af kommunernes administration af rådighedsområdet.

11. Jeg vil følge ministerens arbejde med at skaffe bedre information om kommunernes administration af rådighedsvurderinger og med at udvikle ministeriets tilsyn på området. Desuden vil jeg følge udviklingen i forskellen mellem kommunernes rådighedsvurderinger.

IV. Kommunernes administration af 300-timers-reglen

12. Rigsrevisionens undersøgelse viste, at kommunernes administration af 300-timers-reglen for ægtepar på kontanthjælp skete i overensstemmelse med loven.

13. Beskæftigelsesministeren tilkendegiver, at dette er meget tilfredsstillende. Ministeren finder det endvidere tilfredsstillende, at kommunerne har fokus på kvalitetskontrol af de afgørelser om bortfald af kontanthjælp, der træffes. Ministeren oplyser, at ministeren vil følge administrationen af 300-timers-reglen nøje.

14. Jeg vil følge beskæftigelsesministerens opfølgning vedrørende administrationen af 300-timers-reglen.

V. Beskæftigelsesministeriets tilsyn med kommunernes beskæftigelsesindsats

15. Rigsrevisionen fandt i sin beretning, at Beskæftigelsesministeriet bør overveje om det særlige lovbestemte tilsyn er tilrettelagt på en måde, som tjener til at forbedre de kommunale jobcentres beskæftigelsesindsats.

16. Statsrevisorerne pegede i deres bemærkninger på, at Beskæftigelsesministeriet mere aktivt burde søge at nyttiggøre de oplysninger, det har om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere.

17. Beskæftigelsesministeren bemærker, at det altid har været et klart mål for Beskæftigelsesministeriet, at resultaterne af ministeriets tilsyn og overvågning skal nyttiggøres. Ifølge ministeren gøres det bl.a. ved at stille diverse data til rådighed for fx kommunerne og beskæftigelsesregionerne. Ministeren tilkendegiver samtidig, at der ikke er behov for flere særlige lovbestemte tilsyn.

18. Beskæftigelsesministeren har imidlertid som led i sin handlingsplan taget initiativ til at målrette og intensivere Beskæftigelsesministeriets visitationstilsyn. Det lovbestemte visitationstilsyn bliver fremover rettet mod de kommuner, der har særlige problemer med at afholde jobsamtaler med kontanthjælpsmodtagerne til tiden. Ligeledes er Arbejdsdirektoratet som tidligere nævnt ved at undersøge, hvordan direktoratet ved rådighedstilsynet kan undersøge, om nogle jobcentre foretager for få rådighedsvurderinger.

19. Beskæftigelsesministeren anfører i sin redegørelse, at de kommunale revisorer har hovedansvaret for at føre tilsyn med kommunerne. Ministeren har derfor som led i sin handlingsplan besluttet at fremsætte et lovforslag med henblik på at sikre en generel bemyndigelse til at fastsætte nærmere retningslinjer om de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet. Det giver ifølge ministeren mulighed for hurtigt at kunne gennemføre yderligere stramninger via de kommunale revisorer, hvis kommunerne ikke retter op på problemerne.

20. Jeg vil følge det målrettede og intensiverede visitationstilsyn. Endvidere vil jeg følge ministerens arbejde med at få en generel bemyndigelse til at fastsætte regler for de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet.

VI. Regelforenkling

21. Statsrevisorerne fremhæver i deres bemærkninger behovet for at forenkle det komplicerede regelsæt på beskæftigelsesområdet.

22. Beskæftigelsesministeren er enig i, at regelsættene på området er komplicerede, og at der er behov for regelforenkling. Ministeren bemærker, at regeringen allerede i 2007 i gangsatte et såkaldt "afbureaukratiseringsprojekt" med det formål at forenkle og mindske bureaukratiet på beskæftigelsesområdet. På baggrund af projektet er der fremkommet en lang række konkrete forslag til forenkling af regler og procedurer. Flere forslag har kunnet gennemføres administrativt i jobcentrene og er ifølge ministeren gennemført. Andre regelforenklinger har krævet lovændringer. Disse lovændringer træder først i kraft i 2009 og 2010.

23. Beskæftigelsesministeren vurderer, at regeringen har haft stort fokus på behovet for forenklinger af regelsættene på området, og at dette fokus vil blive fastholdt i fremtiden.

VII. Afslutning

24. Jeg finder beskæftigelsesministerens redegørelse tilfredsstillende. Jeg konstaterer, at ministeren med sin handlingsplan har taget en række initiativer, der skal understøtte kommunernes aktive beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere.

Jeg vil derfor følge udviklingen på følgende områder:

- ministerens initiativer med henblik på at sikre, at kontanthjælpsmodtagerne får en aktiv indsats til tiden samt de kommunale revisorers fokusrevision af den aktive beskæftigelsesindsats
- ministerens arbejde med at skaffe bedre information om kommunernes administration af rådighedsvurderinger og med at udvikle ministeriets tilsyn på området
- hvordan ministeren har fulgt kommunernes administration af 300-timers-reglen
- det målrettede og intensiverede visitationstilsyn samt ministerens arbejde med at få en generel bemyndigelse til at fastsætte regler for de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet.

Jeg vil orientere Statsrevisorerne om resultatet af min opfølgning.

Henrik Otbo